

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн 22 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2024/98/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Орхон аймаг
2024 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах
Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах
Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn

“Төгс Нотолгоо аудит” ХХК-ийн захирал: Г.Цэцэгмаа
Утас: 99889665 Цахим хаяг: tugsnotolgooaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2024.02.25 № 53
танай _____-ны № _____-г

ОРХОН АЙМГИЙН 22 ДУГААР
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
И.ОЛЗВОЙ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн 22 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн 22 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орхон аймгийн 22 дугаар цэцэрлэг нь тайлант онд батлагдсан төсвийг 16.7 хувиар хэмнэж, төсвийн гүйцэтгэл 83.3 хувьтай, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй ажилласан байна. Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл өмнөх оны үлдэгдлээс 138,451.1 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Аудитын гол асуудал

Төрийн албан хаагчийн цалингийн хэмжээг шинэчлэн баталсантай холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 12.4 хувиар өсөж, төсвийн хуваарийг 9 удаа өөрчлөн, 2023 оны 12 дугаар сарын 25-нд сүүлийн хуваарийг баталж, мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл өсөхөд нөлөөлсөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 6 зорилт, 45 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын даргатай байгуулж, хэрэгжилтийг 94.7 хувьтай үнэлж, өмнөх оноос 2.1 хувиар өссөн байна.

Сургалт эрхлэх тусгай зөвшөөрөлд хичээлийн байрны хүчин чадлыг 342 хүүхдээр тооцсон улсын төсвөөс гүйцэтгэлээр санхүүжсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

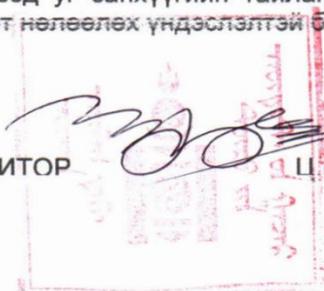
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>67,160,459.78</u>	<u>204,828,860.78</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	20,714,710.78	159,165,811.78
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	20,714,710.78	159,165,811.78
3122	Гадаад валют	20,714,710.78	159,165,811.78
31221	Төрийн сангийн харилцах	20,714,710.78	159,165,811.78
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	46,445,749.00	45,663,049.00
351	Түүхий эд материал	37,767,349.00	39,310,349.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	37,767,349.00	39,310,349.00
354	Хангамжийн материал	8,678,400.00	6,352,700.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,996,800.00	464,000.00
35420	Аж ахуйн материал	1,065,000.00	763,700.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,500,000.00	5,125,000.00
35450	Барилгын засварын материал	180,000.00	-
35460	Хүнсний материал	1,386,600.00	-
35470	Бусад хангамжийн материал	1,550,000.00	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,053,000,500.93</u>	<u>1,008,204,365.49</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,053,000,500.93	1,008,204,365.49
392	Биет хөрөнгө	957,464,667.45	912,714,365.49
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	727,054,517.00	727,054,517.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(69,232,867.92)	(88,733,897.24)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	302,641,525.00	316,078,205.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(37,252,259.21)	(72,815,144.44)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	80,718,018.64	85,650,018.64
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(46,464,266.06)	(54,519,333.47)
393	Биет бус хөрөнгө	95,535,833.48	95,490,000.00
39301	Програм хангамж	725,000.00	725,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(679,166.52)	(725,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	95,490,000.00	95,490,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,120,160,960.71</u>	<u>1,213,033,226.27</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,120,160,960.71</u>	<u>1,213,033,226.27</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,120,160,960.71	1,213,033,226.27
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	324,763,939.60	324,763,939.60
51101	Өмч: - төрийн	324,763,939.60	324,763,939.60
512	Хуримтлагдсан үр дүн	574,665,434.81	667,537,700.37
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	574,665,434.81	574,665,434.81
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	92,872,265.56
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	220,731,586.30	220,731,586.30
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,120,160,960.71</u>	<u>1,213,033,226.27</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,877,016,356.18	1,043,094,380.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,143,700,256.18	67,490,180.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,143,700,256.18	67,490,180.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,143,700,256.18	67,490,180.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	105,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,143,700,256.18	67,385,180.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	733,316,100.00	975,604,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	619,432,800.00	935,556,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	619,432,800.00	935,556,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	400,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	400,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	113,483,300.00	40,047,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	113,483,300.00	40,047,900.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	756,820,395.47	950,222,114.44
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	756,820,395.47	950,222,114.44
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	755,336,868.88	946,892,239.64
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	480,188,404.00	596,506,141.00
210101	Үндсэн цалин	369,712,158.00	430,156,372.00
210102	Нэмэгдэл	86,339,008.00	145,457,854.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	-	672,400.00
210104	Урамшуулал	24,137,238.00	20,219,515.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,548,324.22	75,514,438.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,401,232.42	51,624,594.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,790,088.19	6,073,481.59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,828,693.33	4,775,185.24
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	956,570.23	1,185,559.30
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,571,740.05	11,855,617.69
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	47,391,232.15	62,368,025.20
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,986,482.15	14,547,639.00
210302	Түлш, халаалт	24,515,000.00	33,250,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	12,889,750.00	14,570,386.20
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,076,651.00	-
210401	Бичиг хэрэг	910,050.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,633,900.00	-
210408	Бараа материал акталсны зардал	10,532,701.00	-
2105	Нормативт зардал	81,104,235.00	101,583,780.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	127,750.00	-
210502	Хоол, хүнс	80,976,485.00	101,583,780.00

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,212,427.26	7,780,000.00
210604	Урсгал засвар	16,212,427.26	7,780,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,395,000.00	1,306,490.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,395,000.00	1,306,490.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	53,420,595.25	101,833,365.44
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,887,400.00	29,765,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,415,350.00	8,903,550.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	44,117,845.25	63,164,815.44
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,483,526.59	3,329,874.80
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	400,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	400,000.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,083,526.59	3,329,874.80
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,083,526.59	3,329,874.80
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1,120,195,960.71	92,872,265.56
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1,120,195,960.71	92,872,265.56

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	733,316,100.00	975,709,200.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	105,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	105,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	105,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	105,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	733,316,100.00	975,604,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	619,432,800.00	935,556,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	619,432,800.00	935,556,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	400,000.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	400,000.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	113,483,300.00	40,047,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	113,483,300.00	40,047,900.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	712,601,389.22	837,258,099.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	712,601,389.22	837,258,099.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	711,117,862.63	833,928,224.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	480,188,685.90	596,506,141.00
210101	Үндсэн цалин	362,368,423.00	430,156,372.00
210102	Нэмэгдэл	84,859,303.90	145,457,854.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	534,800.00	672,400.00
210104	Урамшуулал	10,882,381.00	20,219,515.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	21,543,778.00	-

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,548,042.32	75,514,438.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,306,465.12	51,624,594.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,838,800.40	6,073,481.59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,840,860.23	4,775,185.24
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	959,537.00	1,185,559.30
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,602,379.57	11,855,617.69
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	48,751,232.15	29,118,025.20
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,986,482.15	14,547,639.00
210302	Түлш, халаалт	25,875,000.00	-
210303	Цэвэр, бохир ус	12,889,750.00	14,570,386.20
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,140,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,140,000.00	-
2105	Нормативт зардал	82,192,875.00	100,197,180.00
210502	Хоол, хүнс	82,192,875.00	100,197,180.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,392,427.26	7,600,000.00
210604	Урсгал засвар	16,392,427.26	7,600,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,395,000.00	1,481,490.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,395,000.00	1,481,490.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,509,600.00	23,510,950.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,056,400.00	18,872,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,453,200.00	4,638,250.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,483,526.59	3,329,874.80
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	400,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	400,000.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,083,526.59	3,329,874.80
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,083,526.59	3,329,874.80
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>20,714,710.78</u>	<u>138,451,101.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	20,714,710.78	138,451,101.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		20,714,710.78
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	20,714,710.78	159,165,811.78

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл				-
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	-	-

C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	324,763,939.60	220,731,586.30	574,665,434.81	1,120,160,960.71
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	324,763,939.60	220,731,586.30	574,665,434.81	1,120,160,960.71
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	324,763,939.60	220,731,586.30	574,665,434.81	1,120,160,960.71
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	324,763,939.60	220,731,586.30	574,665,434.81	1,120,160,960.71
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				-
D08	Тайлант үеийн үр дүн			92,872,265.56	92,872,265.56
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	324,763,939.60	220,731,586.30	667,537,700.37	1,213,033,226.27

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
71801 - СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛ			
80112 - НИЙТЛЭГ ҮЙЛЧИЛГЭЭ			
1220	Тусламжийн орлого	40,047,900.00	40,047,900.00
122005	Төсвөөс санхүүжих	40,047,900.00	40,047,900.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,447,900.00	29,118,025.20
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,947,400.00	14,547,639.00
210303	Цэвэр, бохир ус	15,500,500.00	14,570,386.20
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,600,000.00	7,600,000.00
210604	Урсгал засвар	7,600,000.00	7,600,000.00
261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		3,329,874.80
81605 - ЭРҮҮЛ МЭНДИЙГ ДЭМЖИХ			
1220	Тусламжийн орлого	2,323,800.00	2,323,800.00
122005	Төсвөөс санхүүжих	2,323,800.00	2,323,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,328,800.00	2,323,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,328,800.00	2,323,800.00
81807 - ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ХҮҮХДИЙН ХООЛ			
1220	Тусламжийн орлого	103,944,800.00	103,944,800.00

122005	Төсвөөс санхүүжих	103,944,800.00	103,944,800.00
2105	Нормативт зардал	110,313,600.00	100,197,180.00
210502	Хоол, хүнс	110,313,600.00	100,197,180.00
81816 - ЗӨВ МОНГОЛ ХҮҮХЭД ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР			
1220	Тусламжийн орлого	4,769,500.00	4,769,500.00
122005	Төсвөөс санхүүжих	4,769,500.00	4,769,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,769,500.00	4,769,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,769,500.00	4,769,500.00
81823 - БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БАГШ АЖИЛЧДЫН МЭРГЭЖИЛ ДЭЭШЛҮҮЛЭХ			
1220	Тусламжийн орлого	2,323,800.00	2,323,800.00
122005	Төсвөөс санхүүжих	2,323,800.00	2,323,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,323,800.00	2,323,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,323,800.00	2,323,800.00
81834 - БОЛОВСРОЛЫН СТАНДАРТ, СУРГАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ			
1220	Тусламжийн орлого	592,859,700.00	592,859,700.00
122005	Төсвөөс санхүүжих	592,859,700.00	592,859,700.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	518,403,900.00	416,908,132.00
210101	Үндсэн цалин	363,191,300.00	320,895,266.00
210102	Нэмэгдэл	149,253,100.00	89,101,705.00
210104	Урамшуулал	5,959,500.00	6,911,161.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	65,251,500.00	52,961,649.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,515,300.00	36,227,093.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,184,100.00	4,262,010.88
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,147,300.00	3,326,008.74
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,036,800.00	831,502.14
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,368,000.00	8,315,034.24
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,549,200.00	1,481,490.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,549,200.00	1,481,490.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,173,200.00	13,988,850.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,525,600.00	9,350,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,647,600.00	4,638,250.00
81835 - СУРГАЛТЫН ХЭВИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ХАНГАХ			
1220	Тусламжийн орлого	229,334,700.00	229,334,700.00
122005	Төсвөөс санхүүжих	229,334,700.00	229,334,700.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	210,803,700.00	179,598,009.00
210101	Үндсэн цалин	115,264,900.00	109,261,106.00
210102	Нэмэгдэл	79,626,600.00	56,356,149.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		672,400.00
210104	Урамшуулал	15,912,200.00	13,308,354.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26,350,700.00	22,552,789.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	17,918,500.00	15,397,501.18
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,108,100.00	1,811,470.71
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,686,500.00	1,449,176.50
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	421,600.00	354,057.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,216,000.00	3,540,583.45

81844 - ГҮНЗГИЙРҮҮЛСЭН БОЛОН ТӨРӨЛЖСЭН СУРГАЛТЫН ОРЧИНГ САЙЖРУУЛАХ			
1200	Татварын бус орлого	105,000.00	105,000.00
120010	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /туслах/	105,000.00	105,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	105,000.00	105,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	105,000.00	105,000.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			20,714,710.78
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			159,165,811.78

Гурав. Аудитын илрүүлэлт: /Илрүүлсэн буруу илэрхийллийн товч утга, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал /хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал, залруулсан алдаа, төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмж/

Аудитаар нийт 1,142.5 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 1,142.5 мянган төгрөгийн алдааг залруулж тайлагналаа.

Залруулсан алдаа:

- Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд 1,142.5 мянган төгрөгийн ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийг цалингийн зардлаар тайлагнасан нь УСНББОУС 1, 24 болон аудитын ангилал, үнэлгээ хуваарилалт батламж мэдэгдлийг хангаагүй тул санхүүгийн үр дүнгийн тайланд залруулан алдаа зөрчлийг дахин гаргахгүй байх зөвлөмж хүргүүлэв.

Аудитаар нийт 513.5 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 513.5 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогдоогүй

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөгдөөгүй

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тусгай зориулалтын бараа материалын эргэлтийн хөрөнгийн ангилалд 513.5 мянган төгрөгийн бичиг хэргийн материалыг хольж бүртгэсэн байна.

Энэ нь Энэ нь УСНББОУС-1, 12,17 дугаар стандарт, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.3-т заасан "Холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Бараа материалын анхан шатны баримтыг холбогдох хууль, журамд нийцүүлж, бүртгэж тайлагнах.

2. Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тус байгууллагад нүүрс бэлтгэн нийлүүлэх тендерыг Аймгийн ОНӨГ, ЗДТГ шалгаруулсан боловч гэрээ байхгүй, нүүрс бэлтгэн нийлүүлэгч байгууллагаас 2023 оны эхний хагас жилд хичнээн тн нүүрс хүлээн авсан анхан шатны нотлох баримтгүй, эд хариуцагч бараа материалын тайлан гаргаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйийн 20.2.3-т " холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах; гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Анхан шатны баримтыг үндэслэн нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/ сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
22-р цэцэрлэг	1	1,142.5					1	1,142.5				
Дүн	1	1,142.5					1	1,142.5				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
22-р цэцэрлэг	2	513.3					2	513.3				
Дүн	2	513.3					2	513.3				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		/сая төгрөгөөр/					
			Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			

